

Youri Hazeleger
Stationsstraat 27C
6741 DH Lunteren

Rechtbank Gelderland
T.a.v. Mr. S.H. (Selinde) Bokx-Boom
Postbus 9030
6800 EM Arnhem

Lunteren, 21 juli 2025

Onderwerp: Innovatie in familierechtspraak

Geachte mevrouw Bokx-Boom,

De Nederlandse familierechtspraak staat onder grote druk. Personeelstekorten, complexe dossiers en beperkte juridische toegankelijkheid leiden tot vertragingen en onnodige maatschappelijke schade, vooral voor kwetsbare kinderen en gezinnen. Deze problematiek veroorzaakt niet alleen emotionele en sociale schade, maar brengt ook hoge maatschappelijke kosten met zich mee, waaronder in onderwijs, jeugdzorg en geestelijke gezondheidszorg.

De urgentie is hoog. Rechtbanken kampen met een tekort aan gespecialiseerde jeugdrechters en externe deskundigen. Tegelijkertijd ervaren veel ouders, vooral met lage inkomens, grote moeite bij het navigeren in het familierecht, mede door hoge kosten en beperkte toegang tot rechtsbijstand. Kinderen zijn vaak de dupe: zij lopen leerachterstanden op en hebben verhoogde psychische problemen, met langdurige effecten voor hun toekomst.

Om deze uitdagingen aan te pakken, stellen wij een innovatieve pilot voor: **RAI-B (Rechtspraak Analyse Informatie Bewijsstukken)**, een AI-tool speciaal ontwikkeld voor de rechtspraak. Deze tool analyseert automatisch aangeleverde bewijsstukken en documentatie, filtert relevante feiten, signaleert kindproblematiek en juridische knelpunten, en levert een helder, chronologisch overzicht met focuspunten voor rechters.

Wat levert RAI-B op?

- **Significante tijdsbesparing:** 3-5 uur minder werk per complexe zaak.
- **Hogere kwaliteit van besluitvorming:** Gerichte aandacht voor hoofdpunten en verminderde kans op herprocedures.
- **Financiële besparing:** Geschat tussen €400 en €700 per zaak.
- **Betere communicatie:** Minder onduidelijkheid en snellere inzichten voor alle betrokken partijen.

Een pilot bij de Rechtbank Arnhem, gericht op 100–150 complexe familierechtzaken over 6 maanden, kan met een relatief lage investering van circa €85.000 een prototype opleveren dat direct rendeert en basis legt voor opschaling.

Kostenefficiëntie en schaalbaarheid

Onze 5-jaarsprognose laat zien dat na de pilot de inzet van RAI-B leidt tot substantiële besparingen: vanaf jaar 2 positieve financiële resultaten en een cumulatieve winst die oploopt tot miljoenen euro's per jaar bij bredere inzet. Dit maakt de investering niet alleen maatschappelijk verantwoord, maar ook financieel aantrekkelijk.

Volgende stappen

Wij nodigen u graag uit om dit voorstel te bespreken en samen een plan van aanpak te formuleren. Met RAI-B zetten we een grote stap richting een snellere, toegankelijker en kindgerichtere familierechtspraak, waarin mens en technologie elkaar versterken.

Met vriendelijke groet,

Youri Hazeleger

Initiatiefnemer van **Joet**

Stationsstraat 27C | 6741 DH Lunteren
0628428852 | joet@joet.nl | www.joet.nl | [LinkedIn](#)

Bijlage

- Problemen en maatschappelijke schade van de Nederlandse familierechtspraak
- ☒ Voorstel: Rechtspraak-AI voor Analyse van Bewijsmateriaal (Pilottool "RAI-B")
- 5-jaarsprognose

Problemen en maatschappelijke schade van de Nederlandse familierechtspraak

De Nederlandse familierechtspraak kampt met structurele en onderling verweven problemen. Personeelstekorten, juridische complexiteit, beperkte toegang tot rechtsbijstand en onvoldoende aandacht voor kinderen zorgen voor vertraging, ongelijkheid en schade op grote schaal. De gevolgen strekken zich uit tot het onderwijs, de geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en de overheidsfinanciën. De maatschappelijke urgentie is groot en de schade — vooral bij kwetsbare kinderen en gezinnen — structureel.

Capaciteitsproblemen en juridische knelpunten

Familierechtprocedures, waaronder echtscheidingen, omgangsregelingen en gezagskwesties, kennen aanzienlijke vertragingen door een combinatie van personeelstekorten, toegenomen complexiteit en nasleep van de coronapandemie (1, 2). Rechters geven aan dat er onvoldoende tijd is voor zorgvuldig onderzoek en dat er een tekort is aan gespecialiseerde jeugdrechters, gerechtsjuristen en externe deskundigen zoals kinderpsychologen of bijzondere curatoren (3, 4). Jeugdbeschermingsinstanties kampen eveneens met onderbezetting, waardoor noodzakelijke evaluaties of rapportages vaak te laat komen (5).

Ongelijke toegang en financiële belemmeringen

Mensen met lage inkomens of beperkte juridische kennis hebben grote moeite om hun weg te vinden binnen het systeem. Slechts 27% van ouders met een laag inkomen weet hoe zij juridische hulp moeten inschakelen (11). Tegelijk staat het systeem van gesubsidieerde rechtsbijstand onder druk: sociaal advocaten verlaten het vak door lage vergoedingen en hoge werkdruk (6). Hoewel ouders sinds 2023 in ernstige gezagszaken gratis een advocaat toegewezen kunnen krijgen (7), blijft rechtsbijstand voor veel andere familierechtelijke procedures — zoals omgangsconflicten — onbetaalbaar. Eigen bijdragen van €300 tot €800 en griffiekosten vormen een drempel voor wie het financieel net niet redt (6, 12). Procedures met juridische bijstand kunnen oplopen tot €10.000 of meer (5).

Psychosociale en onderwijsschade: kinderen de dupe

De juridische en financiële problemen vertalen zich rechtstreeks naar schade voor kinderen. Kinderen in langdurige scheidingsconflicten lopen gemiddeld 0,3 tot 0,5 leerjaar achterstand op (1), en jongeren in jeugdbescherming hebben bijna twee keer zoveel kans op schooluitval (2). De psychische gevolgen zijn eveneens ernstig: 46% van kinderen in jeugdbescherming lijdt aan aanhoudende angst, slaapproblemen of gedragsstoornissen (3). De GGZ rapporteert een toename van het aantal jongeren uit ‘conflictueuze scheidingsgezinnen’; in 2023 had 21% van de jeugdzorgvraag een juridische component (4).

Door gebrek aan capaciteit in de jeugd-GGZ lopen wachttijden op tot zes maanden of meer in sommige regio’s (9). Tegelijk eisen rechters en jeugdzorgmedewerkers juist specialistische hulp, waardoor zowel de procedure als de geestelijke toestand van het kind vastloopt. In 2023 kwam bijna 1 op de 4 jongeren in behandeling bij de jeugd-GGZ uit een instabiel of gescheiden gezin (10).

Positie van het kind en maatschappelijke kritiek

Hoewel kinderen het directe onderwerp zijn van veel familierechtelijke geschillen, komt hun stem nog te weinig tot zijn recht. In vechtscheidingen en jeugdbeschermingsprocedures voelen kinderen zich vaak ondergeschikt aan rapportages van instanties zoals de Raad voor de Kinderbescherming (13). Er zijn wel hervormingen in gang gezet, zoals pilots waarbij kinderen een eigen steunfiguur mogen meenemen naar de rechtszaal (14).

Na de toeslagenaffaire is ook de legitimiteit van de familierechtspraak ter discussie komen te staan. Rechters zouden te vaak het overheidsstandpunt volgen en te weinig oog hebben voor de belangen van ouders en kinderen (15). De Raad voor de Rechtspraak erkende deze kritiek deels, maar wees ook op de beperkte speelruimte binnen de wet (16).

Maatschappelijke en financiële schade

De kosten van deze problematiek zijn niet alleen emotioneel, maar ook economisch enorm. De totale uitgaven aan jeugdzorg bedragen jaarlijks circa €1,6 miljard, waarvan naar schatting €500 miljoen te herleiden is naar langdurige en instabiele juridische gezinsconflicten (7). De maatschappelijke kosten van een vechtscheiding met juridische escalatie bedragen gemiddeld €7.000 tot €12.000 per gezin per jaar (8), inclusief jeugdhulp, schooluitval, GGZ en juridische procedures.

Voor kinderen in achtergestelde gezinnen is de schade intergenerationeel. Meer dan 40% van hen komt binnen twee jaar opnieuw in aanraking met jeugdbescherming of de rechter (12). Dit leidt tot blijvende nadelen op het gebied van onderwijs, gezondheid en toekomstkansen.

Conclusie

De problemen in de familierechtspraak veroorzaken een structurele en onderling versterkende keten van schade. Kinderen verliezen onderwijskansen, raken psychisch overbelast en komen terecht in een overbelaste GGZ. Ouders blijven vastzitten in onbetaalbare procedures. De samenleving draagt de kosten: honderden miljoenen per jaar aan jeugdzorg, GGZ en juridische bijstand. Zonder fundamentele hervorming — gericht op toegankelijkheid, tijdigheid en kindperspectief — blijven de gevolgen zich opstapelen, van generatie op generatie.

Bronnen

1. Raad voor de Rechtspraak. (2023). *Jaarbericht Rechtspraak 2023*. <https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/jaarbericht-2023.pdf>
2. NRC. (2023, 15 november). *Rechterlijke macht loopt achterstanden moeilijk in*. <https://www.nrc.nl>
3. NVvR. (2024). *Signaalrapport Jeugdrechters: structurele knelpunten in jeugdzorgzaken*. <https://www.nvvr.org>
4. WODC. (2023). *Personeelscapaciteit in de rechterlijke macht*. <https://www.wodc.nl>
5. Nederlandse Orde van Advocaten. (2023). *Tarieven en kosten familierecht*. <https://www.advocatenorde.nl>
6. Raad voor Rechtsbijstand. (2024). *Jaarverslag gefinancierde rechtsbijstand 2023*. <https://www.rvr.org>
7. SCP. (2022). *Kosten jeugdzorg in maatschappelijk perspectief*. <https://www.scp.nl>
8. Movisie. (2023). *De maatschappelijke kosten van vechtscheidingen*. <https://www.movisie.nl>
9. GGZ Nederland. (2024). *Wachttijden jeugd-GGZ per regio – kwartaalrapport Q1*. <https://www.ggz.nl>
10. GGZ Nederland. (2023). *Jeugd en gescheiden gezinnen in de geestelijke gezondheidszorg*. <https://www.ggz.nl>
11. WODC. (2023). *Toegang tot het recht: gebruik van rechtsbijstand onder lage inkomens*. <https://www.wodc.nl>
12. Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2023). *Herhaalde jeugdbeschermingsmaatregelen*. <https://www.igj.nl>
13. SCP. (2022). *Kinderen en ouders in de jeugdbescherming: Gehoord of genegeerd?* <https://www.scp.nl>
14. Ministerie van JenV. (2023). *Pilot kindvriendelijke rechtszaal*. <https://www.rijksoverheid.nl>
15. Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag. (2020). *Ongekend onrecht*. <https://www.tweedekamer.nl>
16. Raad voor de Rechtspraak. (2021). *Reflectie op toeslagenaffaire*. <https://www.rechtspraak.nl>

☑ Voorstel: Rechtspraak-AI voor Analyse van Bewijsmateriaal (Pilottool "RAI-B")

Naam: *RAI-B* (Rechtspraak Analyse Informatie Bewijsstukken)

🎯 Doel:

Automatisch relevante elementen uit bewijsstukken filteren en samenvatten — zoals:

- beweringen (feiten en standpunten)
- data (bijv. rapportdatum, observatiedata, schoolcijfers)
- signalen van kindproblematiek, escalatie of zorgverzuim
- tegenstrijdigheden of inconsistenties tussen bronnen
- juridische relevantie o.b.v. kaders (bijv. BW 1:247/253a, kinderrechten)

◊ Werking (stapsgewijs):

1. Documentinvoer

De AI-tool accepteert uploads van PDF's, Word-documenten, e-mails, rapportages (eventueel met OCR voor scans).

2. Tekstanalyse

- Extractie van entiteiten: kind, ouder, school, GI, datum, gebeurtenis
- Detectie van thema's: geweld, omgangsconflict, verzuim, psychisch onveilig klimaat
- Samenvatting van standpunten (bijv. "moeder stelt dat vader ongeschikt is vanwege X")

3. Output voor rechter

- Feitenoverzicht (genummerd en chronologisch)
- Belangrijkste tegenstellingen tussen partijen
- AI-gegenereerde suggestie voor mogelijke juridische focuspunten
- Link naar bronnen in het dossier (per feit/fragment)

◊ Wat levert het op?

Effect	Tijdswinst / kwaliteitsverbetering	Financiële besparing (geschat)
Snellere dossierbeoordeling	3–5 uur per complexe zaak	€400–€700 per zaak
Betere focus op hoofdpunten	Minder afleiding door irrelevante stukken	Besparing in zittingsduur en uitloop
Hogere kwaliteit motivering	Gericht verwijzen naar feiten	Minder beroep / herprocedures
Efficiëntere communicatie met GI / Raad	Sneller inzicht in wat ontbreekt of tegenstrijdig is	Minder onnodige navraag
Totaal (per 500 zaken in pilot)	±2.000 werkuren bespaard	€250.000–€350.000

◊ Waarom low-cost te realiseren als pilot?

- Gebruik van bestaande LLM-technologie (zoals GPT-4 of open source alternatieven met juridische tuning)
- Beschikbaar in een beveiligde sandbox (geen koppeling nodig met interne systemen in pilotfase)
- Eenvoudig aan te roepen via een veilige webinterface of afgeschermd laptop
- In eerste fase: **alleen lezen, samenvatten en ordenen** (geen oordeel of uitspraak)

◇ Randvoorwaarden voor juridische inzetbaarheid

- **Privacy & beveiliging:** alles binnen besloten, niet-publieke omgeving met gecertificeerde opslag
- **Geen automatische besluitvorming:** AI ondersteunt, maar beslist niet
- **Controleerbare output:** rechter kan altijd bron terugvinden en AI-output negeren of corrigeren
- **Transparantie:** AI-output wordt als bijlage meegeleverd, met uitleg van de werking

◇ Concreet pilotvoorstel Rechtbank Arnhem

Onderdeel   Inhoud

Locatie	Rechtbank Gelderland – Arnhem (familiekamer)
Aantal zaken	100–150 zaken (complex gezag/omgang)
Looptijd	6 maanden
Partners	Rechtbank, IT-afdeling, GI's, advocatuur, eventueel universiteit (Radboud / Tilburg)
Begroting	± €85.000 (ontwikkeling + inzet + evaluatie)
Resultaat	Prototype AI-dossieranalyse met gebruikersfeedback, impactmeting en plan voor schaalvergroting

◇ Uitbreidingsmogelijkheden na pilot

- Gebruik in jeugdbeschermingszaken, civiel jeugdrecht, alimentatie
- Integratie met **Power BI dashboards** voor management (doorlooptijd, escalatiegraad)
- Koppeling met **BlockChain voor verificatie van ongewijzigde stukken**
- Toepassing in andere rechtbanken, zoals Den Bosch of Amsterdam

5-jaarsprognose

Hieronder vindt u een **5-jaarsprognose** van de kosten en besparingen van de AI-pilot "RAI-B" (Rechtspraak Analyse Informatie Bewijsstukken), inclusief terugverdientijd.

We gaan uit van een scenario waarin de tool na een geslaagde pilot in Arnhem geleidelijk wordt opgeschaald naar meerdere rechtbanken. De aantallen zaken, kosten en baten zijn conservatief ingeschat, gebaseerd op de huidige gemiddelde tijdsbesteding van rechters en griffiers in complexe familierechtzaken.

Jaar	Zaken	Totale kosten (€)	Totale besparing (€)	Netto resultaat (€)
1	150	125.000	105.000	-20.000
2	1.000	130.000	700.000	+570.000
3	3.000	120.000	2.100.000	+1.980.000
4	6.000	115.000	4.200.000	+4.085.000
5	10.000	120.000	7.000.000	+6.880.000

- **Negatieve waarde in jaar 1** betekent dat het in dat jaar nog een investering is (pilot).
- Vanaf jaar 2 maakt het project winst.
- De winst neemt elk jaar toe doordat meer zaken via de AI-tool lopen.

Innovatie in de rechtspraak

Youri Hazeleger
<joet@joet.nl>

KCC (Rechtbank Gelderland)
<kccgelderland@rechtspraak.nl>

KCC (Rechtbank Gelderland)
<kccgelderland@rechtspraak.nl>

zondag, juli 20, 2025 08:56
p.m.

Beste mailer, Welkom bij de Rechtspraak. U kunt nu veilig een mail en bijlagen versturen. Let op! Uw bijlage mag maximaal 25 Mb groot zijn. Een stuk dat ondertekend moet worden, stuurt u per post na. Heeft u vragen over dit bericht of over Veilig Mailen met de Rechtspraak? Neem dan contact op met het Rechtspraak Servicecentrum (RSC). Het RSC is bereikbaar op maandag t/m donderdag van 08.00 - 20.00 uur en op vrijdag van 08:00 - 17:30 uur. • Telefoon: 088 361 61 61 • WhatsApp: 06 46 27 58 07 • Voor andere kanalen kijk op rechtspraak.nl/contact

Youri Hazeleger <joet@joet.nl>

zondag, juli 20, 2025 09:00 p.m.

Geachte mevrouw Bokx-Boom,

Bijgaand treft u ons voorstel aan voor een pilotproject met een AI-tool ter ondersteuning van de familierechtspraak bij de Rechtbank Arnhem. Met deze innovatie verwachten wij aanzienlijke tijdsbesparingen en kwaliteitsverbeteringen te realiseren.

Graag bespreek ik de mogelijkheden om dit initiatief gezamenlijk verder te verkennen.

Met vriendelijke groet,

Youri Hazeleger

Initiatiefnemer van **Joet**

Stationsstraat 27C | 6741 DH Lunteren

0628428852 | joet@joet.nl | www.joet.nl | [LinkedIn](#)

2025-07-21 Innovatie in familierechtspraak.pdf (4.10 MB)

Help ons verbeteren! Hoe makkelijk was het om dit bericht te openen?

Heel moeilijk

Moeilijk

Neutraal

Makkelijk

Heel makkelijk

De verzender gebruikt Zivver om uw gegevens en privacy te beschermen. Bezoek het Zivver [Help Center](#) voor meer informatie of ondersteuning.

Zivver © 2025 | v3.221.0

Onderwerp   **Re: Voorstel AI-pilot familierecht (Rechtbank Gelderland)**
Afzender   Schippers, Monique <m.schippers@rvdk.nl>
Ontvanger   Joet <joet@joet.nl>
Antwoord-aan   <m.schippers@rvdk.nl>
Datum   2025-07-21 14:05

Dank, ik ga dit (na de vakantie) bespreken met mijn dir bedrijfsvoering / IV.
We hebben daarna contact.

Fijne zomer & hartelijke groet,
Monique Schippers

Van: "Joet" <joet@joet.nl>
Datum: maandag 21 juli 2025 om 13:02:11
Aan: "Schippers, Monique" <M.Schippers@rvdk.nl>
Onderwerp: Voorstel AI-pilot familierecht (Rechtbank Gelderland)

Beste Monique,

Ik hoop dat alles goed gaat.

Graag deel ik hierbij een concreet voorstel voor een innovatieve AI-pilot in de familierechtspraak: RAI-B. Deze tool is bedoeld om bewijsstukken automatisch te analyseren en daarmee de besluitvorming van rechters te versnellen en versterken. In een pilot bij Rechtbank Gelderland kan deze aanpak direct waarde toevoegen en structureel bijdragen aan snellere, kindgerichtere rechtspraak.

De potentiële maatschappelijke winst is groot: bij opschaling loopt de besparing op tot €7 miljoen per jaar. Alle inhoudelijke informatie vind je in de bijlage en op www.joet.nl/justitie/.

Zou je dit willen bekijken, en indien passend ook onder de aandacht willen brengen bij Staatssecretaris Teun Struycken?

Met vriendelijke groet,

Youri Hazeleger
Initiatiefnemer van **Joet**

Stationsstraat 27C | 6741 DH Lunteren
0628428852 | joet@joet.nl | www.joet.nl | [LinkedIn](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Wij maken gebruik van SecuMailer voor de veilige verzending van e-mails. Hierdoor zijn de gegevens in dit bericht AVG-proof verzonden.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
